

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	8 juli 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-BSB-2021-0152	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82264EE5	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	25 januari 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	Voorschriften en beperkingen	ONDERWERP	Ontheffing schadebestrijding

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 25 januari 2021 van de Stichting Faunabeheereenheid Utrecht te Renswoude (hierna: aanvrager), om ontheffing in het kader van artikel 3.26, derde lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet Natuurbescherming hebben wij besloten u:

Ontheffing op basis van artikel 3.25, eerste lid, van de wet te verlenen voor het gebruik naast of in combinatie met het geweer van het middel kunstlicht, restlichtversterking warmtebeeldapparatuur en geluiddemper.

Ontheffing te verlenen voor het gebruik van het geweer, zonder in bezit te zijn van een geldige jachttakte krachtens artikel 3.26, eerste lid, onder a.

Ontheffing te verlenen voor het gebruik van een geweer in een veld dat niet voldoet aan de krachtens artikel 3.26, eerste lid, onder b, gestelde eisen, voor het jaarrond doden van de zwarte rat (*Rattus rattus*) en de bruine rat (*Rattus norvegicus*) voor de looptijd van het Faunabeheerplan 2019-2025.

Ontheffing te verlenen voor het gebruik van het geweer, zijnde een luchtdruk geweer met afwijkende munitie krachtens artikel 3.26, tweede lid, onder b van de wet, en artikel 3.14 van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb); zijnde pellets vanaf een kaliber .22.

Ontheffing te verlenen, zoals wordt bedoeld in artikel 3.26, derde lid, gelezen in samenhang met artikel 3.25, eerste lid, van de wet, van het gebruiksvoorschrift in artikel 3.16, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bnb, zodat het geweer het gehele etmaal gebruikt kan worden gebruikt, en onder b, zodat het geweer gebruikt kan worden binnen de bebouwde kom en aangrenzende terreinen.

De ontheffing van 11 februari 2021 met nummer 821F35DF in te trekken. Het ministerie van Justitie en Veiligheid ("Justis") heeft bevestigd dat het niet mogelijk is om bij hen een ontheffing aan te vragen voor het gebruik van een geluiddemper die uitsluitend geschikt is voor een luchtbuik. Deze bepaling hebben wij derhalve in dit besluit en de voorschriften die hierop van toepassing zijn laten vervallen. Vanwege de overzichtelijkheid is ervoor gekozen dit niet in een apart wijzigingsbesluit te doen maar het besluit van 11 februari 2021 geheel te vervangen door dit besluit.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het bestrijden van zwarte rat en bruine rat in diertuinen c.q. dierenparken in de provincie Utrecht. U vraagt ontheffing van de verbodsartikelen genoemd in de artikelen 3.25 en 3.26, van de wet voor de periode jaarrond gedurende de looptijd van het Faunabeheerplan 2019-2025.

III. Toetsingskader

Krachtens artikel 3.26, eerste lid, sub d van de wet mogen de zwarte rat en bruine rat worden bestreden middels het geweer, mits er voldaan wordt aan de eisen zoals opgenomen in artikel 3.13 van het Bnb en artikel 3.26, eerste lid van de wet. Aangezien er afgeweken wordt van deze vereisten is een ontheffing benodigd.

IV. Toetsing beheer en schadebestrijding

Motivering

Het doden van de zwarte en bruine rat is toegestaan vanuit de wet, aangezien deze grote schade veroorzaken en vanwege de ziekten die ze overdragen. De zwarte en bruine rat gedijen goed in diertuinen c.q. dierenparken en veroorzaken daar derhalve ook veel overlast. Het middel geweer is toegestaan voor het bestrijden van de zwarte en bruine rat, maar de diertuinen c.q. dierenparken voldoen niet aan de vereisten van een jachtveld zoals gedefinieerd in de wet. Derhalve wenst de aanvrager ontheffing te verkrijgen voor het gebruik van het geweer op een veld welke niet voldoet aan de jachtveldvereisten, zodat de zwarte en de bruine rat effectief bestreden kan worden. Dit geldt tevens voor diertuinen c.q. dierenparken welke binnen de bebouwde kom liggen of direct daar aan grenzen. Een ontheffing voor het gebruik van het geweer op deze locaties is nodig om de zwarte en bruine rat effectief te kunnen bestrijden.

Aangezien de zwarte en bruine rat nachtdieren zijn, is de bestrijding in de nachtelijke uren essentieel om de populatie te reduceren. Om gericht te kunnen schieten zijn er in de nacht wel hulpmiddelen nodig zoals kunstlicht, restlichtversterking en warmtebeeldapparatuur, welke de aanvrager derhalve benodigd. Om overlast aan andere dieren en omwonenden te voorkomen kan een geluiddemper gebruikt worden. Een geluiddemper mag slechts gebruikt worden met toestemming van de dienst Justis van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Bestrijding van de zwarte en bruine rat kan met zowel een kogelgeweer als een luchtdrukgeweer. Gezien de locatie verdient een luchtdrukgeweer de voorkeur voor de bestrijding van de zwarte en bruine rat, aangezien er een kleiner risico is op het beschadigen van eigendommen. Vanuit praktijkervaringen, onder meer in Groot Brittannië en bij het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (hierna: KAD), blijkt dat pellets vanaf een kaliber .22 krachtig genoeg zijn om een zwarte of bruine rat direct te doden, waarmee onnodig lijden wordt voorkomen. Hoewel luchtdrukgeweren in de toelichting van het Bnb nadrukkelijk benoemd worden als geweren als bedoeld in de wet, voldoen de gebruikte pellets niet aan de in het Bnb genoemde munitie. Om de zwarte en bruine rat effectief te kunnen bestrijden met een luchtdrukgeweer, wenst de aanvrager gebruik te maken van deze munitie.

De aanvrager heeft voor het bezit en gebruik van een luchtdrukgeweer geen jachtakte. De wet vereist dit wanneer een luchtdrukgeweer wordt gebruikt in combinatie met kaliber .22. Slechts daaronder is sprake van een vrijstelling. Derhalve wenst de aanvrager een ontheffing van dit vereiste te ontvangen.

Belang van de aanvraag

Om de zwarte en bruine rat effectief te bestrijden in diertuinen c.q. dierenparken, om zo schade en ziekteverspreiding te voorkomen, wenst de aanvrager gebruik te maken van het middel geweer, zijnde een luchtdrukgeweer in combinatie met kaliber .22. Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende is onderbouwd om ontheffing te verlenen.

Alternatievenafweging

De zwarte en bruine rat worden reeds bestrijd met onder andere rodenticiden. Het gebruik van rodenticiden neemt af en zal in de toekomst wettelijk verder worden ingeperkt, mede vanwege de schade die deze veroorzaakt aan andere dieren (bioaccumulatie). Hierdoor verdwijnt echter een effectief middel voor het bestrijding van de zwarte en bruine rat. Tevens kan er gebruik gemaakt worden van vangkooien. In de praktijk blijkt echter dat dit middel bij een grote populatie niet tot voldoende resultaat leidt en er derhalve aanvullende middelen nodig zijn.

Gezien het bovenstaande zijn er geen alternatieve maatregelen meer mogelijk om de schade veroorzaakt door de zwarte en bruine rat te bestrijden. Hiermee is de noodzaak van het doden met een geweer, eventueel in combinatie met de overige toegestane middelen, van de zwarte en bruine rat in een jachtveld dat niet aan de eisen voldoet voldoende onderbouwd en aangetoond.

V. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing van artikel 3.26, eerste lid, en tweede lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VI. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager.

VIII. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

IX. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing.

- Stichting Faunabeheereenheid Utrecht te Renswoude.

Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- Politie Regio Utrecht, coördinator bijzondere wetten.
- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht te Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. Drs. Ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

BIJLAGE 1

Voorschriften en beperkingen verbonden aan het besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht van 8 juli 2021, nummer Z-WNB-BSB-2021-0152. Naast de wettelijke voorschriften voortvloeiend uit de Wet natuurbescherming verbinden wij aan dit besluit de volgende voorschriften en beperkingen:

Schadesoort, ontheffingsduur, -periode(n) en tijdstip, locatie en preventieve maatregelen.

1. Ontheffing/toestemming wordt verleend aan: Stichting Faunabeheereenheid Utrecht te Renswoude.
2. De ontheffing geldt voor het doden van de zwarte en bruine rat, met behulp van een geweer, zijnde een hagel-, kogel-, of luchtdrukgeweer kaliber .22, al dan niet gebruik makend van pellets, ter bestrijding van schade in diertuinen c.q. dierenparken, in een veld welke niet voldoet aan de krachtens artikel 3.26 eerste lid, onder b van de wet gestelde eisen.
3. Deze ontheffing geldt jaarrond en het gehele etmaal voor de looptijd van het Faunabeheerplan 2019-2025.
4. De volgende hulpmiddelen ten behoeve van de uitvoering van de schadebestrijding zijn toegestaan;
  - Kunstlicht;
  - Restlichtversterker;
  - Warmtebeeldkijker;
  - Geluiddemper.
5. De ontheffing geldt binnen de bebouwde kom en op aangrenzende terreinen, mits deze terreinen voldoen aan de in punt 6 van deze bijlage gestelde eisen.
6. De ontheffing geldt alleen op de locatie diertuinen c.q. dierenparken, waarvoor de ontheffinggebruiker en grondgebruiker een grondgebruikersverklaring, welke specifiek toeziet op de bestrijding van de ratten, afgesloten hebben.
7. De ontheffing mag alleen gebruikt worden in combinatie met een geldige jachtakte of zonder jachtakte mits de ontheffinggebruiker:
  - In bezit is van een geldig certificaat van de door het KAD gegeven training "Rattenpreventie en -bestrijding met warmtebeeldcamera en persdrukgeweer op basis van IPM"; of
  - aantoonbaar in dienst is van professioneel plaagdierbestrijdingsbedrijf.
8. Het is niet toegestaan het middel geweer te gebruiken vanaf of vanuit een rijdend gemotoriseerd voertuig.

Doorschrijven ontheffingen

9. De Faunabeheereenheid Utrecht mag het gebruik van de ontheffing schriftelijk of digitaal toestaan aan individuele uitvoerders en aan de wildbeheereenheid.
10. De wildbeheereenheid mag binnen haar werkgebied het gebruik van de ontheffing schriftelijk toestaan aan individuele uitvoerders.
11. Het is de individuele uitvoerder (jachthouder) toegestaan de ontheffing ter uitvoering, buiten gezelschap, door te schrijven aan anderen.

Melden en rapporteren

12. De persoon die gebruik maakt van deze ontheffing rapporteert de resultaten hiervan uiterlijk twee weken hierna middels het Faunaregistratiesysteem. Bij het in gebreke blijven van de rapportageverplichting wordt de toestemming tot gebruik van de ontheffing automatisch opgeschort.
13. Via het Faunaregistratiesysteem kan een gebruikersmachtiging gegenereerd worden. De uitvoerder van de actie dient tijdens de uitvoering, deze gebruikersmachtiging bij zich te dragen. Evenals een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker, waarin deze toestemming verleent tot schadebestrijding op zijn grond, dit op eerste vordering van een daartoe bevoegde ambtenaar ter inzage te geven.

Voorschriften inzake het vangen, vervoeren en doden.

14. De personen die met de dieren omgaan, voeren hun werkzaamheden uit zonder gebruikmaking van geweld en zorgen ervoor dat de dieren letsel en onnodig lijden zoveel mogelijk bespaard blijft.

Overige voorschriften.

15. Van dit besluit mag geen gebruik worden gemaakt op zon-, en feestdagen.
16. De ontheffing kan door Gedeputeerde Staten te allen tijde gemotiveerd worden ingetrokken, geschorst of gewijzigd.